

K 7/M 45

120000869120

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

RUSE
2019
EUROPEAN
CAPITAL OF CULTURE
CANDIDATE CITY

53.
МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
16 - 31.03.2013
РУСЕ, БЪЛГАРИЯ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

53.
INTERNATIONAL FESTIVAL
16 - 31.03.2013
RUSE, BULGARIA

RUSE MUNICIPALITY
MINISTRY OF CULTURE

ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА
NBG Group

2 4
11 45

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

53. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ **МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ**

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 16 – 31 март 2013

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО

Диригент
ЕМИЛ ТАБАКОВ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

1200000869120

Солисти
СВЕТЛИН РУСЕВ цигулка
ФРАНСОА САЛК Виолончело

23.03 събота, 19 ч.
Доходно здание

448382

ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА
NBG Group

Инвестбанк|АД

Програма

.I.

РИХАРД ВАГНЕР

(1813-1883)

Увертюра към операта *Риенци*

1840

ЙОХАНЕС БРАМС

(1833-1897)

**Концерт за цигулка, Виолончело и
оркестър, оп. 102**

1887

Allegro

Andante

Vivace non troppo

.II.

РИХАРД ЩРАУС

(1864-1949)

Сюита *Кавалерът на розата*, оп. 59

1911

Увертюрата към операта *Риенци*, написана в стила на големите опери на Спонтини и Майербер, е блестяща и ефектна пиеса, в която, въпреки че са използвани главно теми от сцени на операта, в които Риенци има водеща роля, не е отразена трагичната съдба на главния герой.

Бавното въстъпление, в което звучи призивният сигнал към народа на Рим, величествената тема от арията – молитва на Риенци и напрегнатият хроматичен мотив от увертюрата на операта *Феите*, е несъмнено по-добрата част от увертюрата. Музиката на последващото *Алегро* – гръмогласна и шумна, изглежда по-тривиална и външно ефективна. Главната ѝ тема е от финалите на първо и второ действие, където хората прославят Риенци. Втората е бойният химн на Риенци. Върху нея са изградени разработката и стремителната кода, която в противовес с трагичната участ на главния герой, завършва с мощно утвърждаване и апотеоз.

Операта е написана по романа на Булвер-Литън *Риенци – последният трибун*. Започната е в Рига, завършена е в Париж през 1840 и в голяма степен акумулира елементи в областта на тематизма, хармонията и орестрацията, отправящи импулси към зрелия Вагнеров стил. Премиерата ѝ в Дрезден на 20 октомври 1842 се посреща възторжено от публиката, което става причина Рихард Вагнер да получи диригентско място в същия театър, където в следващите години реализира първата забележителна триада – *Летящият холандец*, *Танхойзер*, *Лоенгрин*.

Брамсовата философска концепция намира най-концентриран израз в неговите симфонични творби – четирите симфонии и четирите концерта – два за пиано, един за цигулка и един за цигулка и виолончело. След *Тройния* на Бетовен *Двойният* на Брамс е единствен по рода си факт в концертния жанр. Въдъхновен от творческия контакт с известния цигулар Йозеф Йоахим и виолончелиста Роберт Хаусман, композиторът създава творбата през лятото на 1877 в Тун, Швейцария. Премиерата е на 18 октомври същата година в Кьолн, под диригентството на автора. В съчетаването и съпоставянето на двата солиращи инструмента в партньорството им с оркестъра, Брамс се опира върху принципите на старинното *Concerto grosso* и традициите на Моцарт и Бетовен, но едновременно с това целенасочено подчертава бравурната концертна роля на солистите, подчинявайки техническите средства на художествения замисъл. Тричастната композиция се развива върху ярки, релефно очертани образни сфери – от драматичната, обогатена с героични елемен-

ти Първа част, през епичните състояния във Втора, към скерцозно-танцувадения, обобщаващ цялото предшествашо развитие, *Финал*.

Още преди да завърши операта си *Електра* Рихард Щраус започва да мисли върху идеята да се създаде комична творба върху сюжет, свързан с Виена от времето на Мария Терезия. Следващия път ще напише опера в духа на Моцарт! И от остро драматичната експресия на Саломе и *Електра* скача към духа на австрийските комедии с всички присъстващи в тях персонажи и с ярко подчертаното желание да се получи силно комична опера, на която публиката да се смее, а не да се усмихва или подхилва! Предварителното заглавие *Окс фон Лерхенау* почти преди премиерата се променя на *Кавалерът на розата*, а либретото е написано през 1909 от либретиста Хуго фон Хофманстал, с когото го свързва 20-годишно сътрудничество: *Всички образи като че ли се появиха от преизподнята и започнаха да действат преди още да сме им намерили подходящи имена: шут, старец, младо момиче, дама, Керубино. Това бяха обобщени образи, над които трябваше да се поработи с перо в ръка, за да им се придадат индивидуални черти...* Впечатлението, което това повествувание произведе върху Щраус, ярко се запамети в съзнанието ми и като днес помня как той каза: *Прибирайте се по-скоро въщи и ми изпратете възможно най-бързо Първото действие!* Работата върви бързо и леко и операта е завършена за по-малко от година и половина.

Реалистичната картина на нравите оживява в една ярка буфо опера, в която царстват мелодична прелест, ярък темперамент, нежна мечтателност, искрено веселие и жизненост. Наричат я опера на валсовете, поради гениално осъществената идея да опише картинно старата Виена чрез валса на 19. век. Необикновено пълното смесване на пленителните звуци на валса с обаятелни мелодии в стил рококо, стара италианска канцонета и народни мотиви, превръщат *Кавалерът на розата* в една от най-ярките немски комедии, след *Сватбата на Фигаро* и *Нюрнбергските майстори певци*, на чиито автори Щраус е непреклонен почитател.

Премиерата на 26 януари 1911 в Дрезден донася на Щраус колосален успех.

Симфоничният оркестър на БНР е един от водещите оркестри не само в България. Музикантите от оркестъра са завършили едни от най-престижните академии и консерватории – Московската, Санкт-Петербургската, *The Julliard School*, ДМА Проф. П. Владигеров.

Една от най-важните дейности на оркестъра е звукозаписната. Освен за фонда на БНР той има записи и за чужди компании, като *Phonic* (Белгия), *Sound Products* (Холандия), *Harmonia Mundi* (Франция), *BMG Ariola* (Италия), *Pyramid Record* (САЩ) и за всички български звукозаписни компании.

След повече от 30 години съвместна работа Васил Стефанов успява да наложи СО на БНР като водеща културна институция в България. Свой принос за професионалното и артистичното израстване на оркестъра имат и диригентите Александър Владигеров, Васил Казанджиев и Милен Начев.

От 2003 до края на октомври 2008 Симфоничният оркестър се ръководи от Росен Миланов. Той добавя свой творчески почерк и принос в налагането на формацията в националния културен афиш. През януари 2008 под негово ръководство радиосимфониите осъществяват изключително успешно турне съвместно с оперната ни прима Веселина Кацарова в едни от най-големите зали на Европа.

От 2008 оркестърът започва да работи със завърналия се от чужбина голям български диригент и композитор маестро Емил Табаков, с когото Симфоничният оркестър на БНР поддържа тесни творчески контакти. На всички е позната дейността му като диригент на Русенската филхармония, на камерния ансамбъл *Софийски солисти*, дългогодишната му работа като музикален директор и главен диригент на Софийската филхармония и на Симфоничния оркестър на университета Билкент в Анкара. Емил Табаков разширява репертоара и активизира концертната дейност на Симфоничния оркестър на БНР, което естествено допринася за още по-интензивното развитие на състава.

Наред със звукозаписната, оркестърът развива и активна концертна дейност както в България, така и в чужбина. Концертните турнета включват: Южна Корея, Франция, Испания, Германия, участие в културната програма на *Mondial '98* (Франция), гостуване на фестивала *Европалия* в Брюксел, концерт под *Акропола* в рамките на културната Олимпиада в Атина, участие в най-големия културен фестивал в Кипър – *Киприя*.

През 2001 Симфоничният оркестър на БНР получава *Кристална лира* за високи постижения в областта на музикалното изкуство. През 2005 оркестърът е удостоен с наградата на БНР *Сирак Скитник*, а през 2012 – като състав на Дирекция *Музикална продукция и състави*, получава Голямата награда *Сирак Скитник*.

Емил Табаков завършва Музикалната академия в София със специалностите контрабас, дирижиране и композиция. Той е лауреат на национални и международни конкурси – и като контрабасист (София), и като диригент (*Николай Малко* 1977, Копенхаген).

Диригентската му кариера започва от Русенската филхармония през 1976. От 1979 до 1988 ръководи камерен ансамбъл *Софийски солисти*, а в периода 1985-2000 е начело на Софийската филхармония. От 1994 до 1999 е и главен диригент на Белградската филхармония. От 2002 оглавява Симфоничния оркестър на Билкент – Анкара. В края на 2008 Емил Табаков приема поканата на ръководството на БНР да работи и като главен диригент на Симфоничния оркестър на Българското национално радио, и като директор на Дирекция *Музикална продукция и състави* на радиото. През 2012 ръководената от него Дирекция получава Голямата награда *Сирак Скитник* на БНР за развитието ѝ по отношение на музикалните състави, на музикалния звукозапис и за съвременния ѝ принос в българската култура. Емил Табаков гастролтира сам и с ръководените от него оркестри в почти всички европейски страни, както и в САЩ, Австралия, Канада, Япония, Южна Корея, Сингапур, Тайван, Бразилия, Южна Африка и др.

През последните няколко сезона Емил Табаков изнася концерти с Националния оркестър на Франция, Филхармоничния оркестър на Радио Франс, Националния оркестър *D'île de France*, Националните оркестри на Лил, Лорейн, Авиньон, Нант, Кан, симфоничните оркестри на Арена ди Верона, *Чайковски* на Московското радио, *Нова Русия*, на Вестфален, Бохум, Сеул, Токио, Рио де Жанейро, Сао Паоло, Монтерей, а също и с Филхармония *Джордже Енеску* (Букурещ), Атинския филхармоничен оркестър, Държавния симфоничен оркестър на Истанбул, Симфоничния оркестър *Борусан* (Истанбул), Президентски симфоничен оркестър (Анкара) и др.

Заедно с Валери Гергиев Табаков е поканен като гост-диригент и на музикалния фестивал в Сочи, ръководен от Юри Башмет. Реализира и първата за България сценична постановка на *Саломе*, която става събитие в столичния музикален живот. В последните няколко сезона Емил Табаков, паралелно с ангажимента си към СО на БНР, продължава да концертира със симфоничните оркестри в много страни на Европа и Азия.

Репертоарът на Емил Табаков включва десетки оперни заглавия, симфонични произведения от всички музикални епохи, като продължава да се разширява и обновява.

Притежава записи на повече от 250 симфонични и оперни произведения на компактдискове за *Балкнтон* (България), *Елан* (САЩ), *Капричио Делта* (Германия), *Ме-*

га-Мюзик (България), Пентагон (Холандия), Гига Ню (България), EMI, Naxos и др.

Светлин Русев започва своето обучение по музика в ранна възраст като ученик на майка си, която е преподавател в музикалното училище на неговия роден град Русе. През 1991 е приет в Париж в *Висшата национална академия за музика и танц*. През 1994 еднотелно и с пълно отличие получава Първа награда по цигулка и по камерна музика.

Светлин Русев печели многобройни награди на релативно международни конкурси (Индианаполис, Лонг-Тибо, Мелбърн...) Признат е за *Откритието на 2000* от ADAMI на фестивала *Мидем* в Кан. През 2001 получава Първа награда, Специалната награда на публиката и Специалната награда на Първия международен конкурс в Сендай, Япония. Светлин изпълнява със забележителна виртуозност и дълбочина широк репертоар, който обхваща творби от барока до съвременната музика. Известен е с изпълненията си на славянски композиции и е еднотелен от изтъкнатите пропагандатори на българска музика. Затова не е изненада неговото избиране през 2006 за *Музикант на годината* в България. През 2007, отново в България, той е отличен с наградата *Кристална лира*, която се връчва от Министерството на културата.

Светлин Русев редовно бива канен като гост-солист на различни оркестри в САЩ, Латинска Америка, Азия и Европа, сред които Националният оркестър на Франция, Филхармоничният оркестър на Френското радио, Сеулската филхармония, Токийската филхармония, Симфоничният оркестър на Индианаполис, Букурещката филхармония *Джорге Енеску*, оркестрите на Румънското и Българското радио, Президентският оркестър на Анкара.

Сътрудничи с диригенти като Мунг-Вун Чунг, Леон Флашвер, Йехуди Менухин, Жан-Жак Канторов, Джон Акселрог и много други. Свири в най-големите концертни зали, сред които *Болшой Театър*, *Сантър* Хол, зала *Плейел*, Франкфуртската *Алте опер*, Центърът по изкуства в Сеул и др.

Като камерен изпълнител си партнира с Мунг-Вун Чунг, Жан-Марк Луисада, Николай Знайдер, Владимир Менделсон, Гари Хофман, Сунг Вон Янг и др. Заедно с челната Франсоа Салк и пианистката Елена Розанова сформират триото *Русев – Салк – Розанова*.

След успешния компактдиск със записи на пиеси от Панчо Владигеров заедно с пианистката Елена Розанова, Светлин издава *Concerto Funebre* на Карл Амагеус Хартман с оркестъра на Оверн под диригентството на Ари Ван Бек, последван от компактдиска *Integral*, посветен на френско-белгийската цигулкова школа, с пианистката

Елена Розанова и сонати от Григ и Метнер с пианиста Фредерик Дориа – Никола (*Fondamenta*).

В настоящия момент е концертмайстор на Филхармоничния оркестър на Френското радио, а от 2007 е концертмайстор и на Сеулската филхармония.

Светлин Русев е професор по цигулка в своята Алма матер – *Висшата национална консерватория за музика и танц* в Париж.

Свири на цигулка *Страдивариус* от 1710 *Camposelice*, предоставена му любезно от музикалната фондация *Nirron*.

Франсоа Салк е признат за един от най-впечатляващите челисти на своята генерация. Завършва *Висшата национална консерватория за музика и танц* в Париж и става магистър по музика в Университета в Йейл – САЩ. Носител е на престижни награди от международни конкурси в Лозана (I награда), Женева (II награда), *ARD* – Мюнхен, *Чайковски* – Москва, на шест първи награди от международни конкурси в САЩ, на I награда от международния конкурс на името на П. Тортелие и на наградата *Пиер Фурние*.

Концертира активно с различни камерни формации в над 40 страни с артисти като Ж. К. Пенетиер, Б. Енгелер, А. Таро, М. Портал, П. Майер, Е. Пахуг, И. Голан, Р. Капушон, П. Амоуал, Б. Дъглас, Д. Шахам и др.

Сътрудничи като солист на Мюнхенския радиооркестър, Радиооркестъра на Романска Швейцария, Московския камерен оркестър, Санкт-Петербургската *Камерата*, Балтийския камерен оркестър, Филхармоничния оркестър на Монако, Берлинската филхармония и на редица френски оркестри.

Неговите записи за *BMG RCA*, *Arion* или *Lyrinx* с пианистите Ерик льо Саж и Александър Таро получават висока оценка и много награди.

Основава *Парижкия виолончелов ансамбъл*, в който все още е главен солист, а в продължение на 5 години е член на световноизвестния френски струнен квартет *Изаи*, с който изнася над 400 концерта и записва седем компактдиска.

В момента Франсоа Салк е преподавател във *Висшата национална консерватория за музика и танц* в Париж.

Програмата подготви
Мария Дуканова

